

RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – I. RAZRED XXVI.
NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2021.)
DRŽAVNA RAZINA

Ispit ima 28 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 100 bodova. Bodovna vrijednost zadatka napisana je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja odvojena su kosom crtom ili su navedena u zagradama.**

1. zadatak

- otac hrvatske književnosti
- Mletačke Republike
- Društva profesora hrvatskoga jezika
- Godinom Marka Marulića
- starozavjetnu
- don Dujmu Balistriliću
- **6 bodova (Svaki u cijelosti točno napisan dio rečenice vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar istoga dijela oduzima se samo 1 bod.)**

2. zadatak

- Neistomišljenici su mu uputili više kritika no što je mogao podnijeti.
- Iako to nije bio jedini razlog, odlučio je odstupiti s mjesta predsjednika šahovskoga kluba.
- Sve je to, međutim, bilo uzalud jer su ga njegovi kolege i dalje zdušno podržavali.
- „Ako sad odeš, pokazat ćeš im da si slab”, poručivali su mu.
- **4 boda (Svaka u cijelosti točno napisana rečenica vrijedi 1 bod. Za više pogrešaka unutar iste rečenice oduzima se samo 1 bod.)**

3. zadatak

Nakon što smo se provukli kroz pretijesan prolaz, mogli smo samo od šoka zani~~jem~~eti, ali nipošto nismo mogli zani~~je~~kati velik usp~~jeh naše misije.~~

- **4 boda (Svaka u cijelosti točno napisana riječ vrijedi 1 bod. Za dvije pogreške unutar iste riječi oduzima se samo 1 bod.)**

4. zadatak

Siguran sam da će znati i što bi se moglo svidjeti 15-godišnjaku/petnaestogodišnjaku.

- **1 bod (Točno napisana rečenica vrijedi 1 bod.)**

5. zadatak

Svakodnevno putujem vlakom u školu.

Razgovorima / Razgovorom / U razgovoru sa suputnicima kratim vrijeme. / Razgovarajući sa suputnicima, kratim vrijeme.

Nedavno sam srela Marka i Luku, dvojicu prijatelja iz osnovne škole.

I jedan i drugi upisali su se u gimnaziju, pa razmjenjujemo iskustva školovanja. / Obojica su se upisala u gimnaziju, pa razmjenjujemo iskustva školovanja.

- **4 boda (Svaka točno napisana rečenica vrijedi 1 bod.)**

6. zadatak

- a) **Teče** treća godina otkako imamo nove susjede. – **1 bod**

7. zadatak

- d) Bilo ih je prekrasno gledati i slušati dok su raspravljali o pročitanim pričama. – **1 bod**

8. zadatak

- a) zamjenica (upitna zamjenica)
 - b) čestica
 - c) veznik
- **3 boda (Svaka točno određena vrsta vrijedi 1 bod.)**

9. zadatak

Predavači im **pripovijedahu** im o caru Dioklecijanu, a mnogi prisutni zainteresirano **su bili slušali / bijahu slušali sjedeći** na kamenim stubama palače. Jedne večeri Petar **ispripovijeda** Josipu i Marku anegdotu o kojoj dotad **dvojica** prijatelja **nisu bila čula / ne bijahu čula** ni riječi: Dioklecijan se nije htio vratiti na prijestolje jer mu kupus izvrsno **uspijevaše** u vrtovima palače. Mnogi će Splitsani reći da je prva vikendica na Jadranu sagrađena upravo u njihovu gradu. Riječ je o carskoj palači u utvrđenome logoru, pravokutnoga oblika s **četirima** kulama i **čtvorim/četverim vratima** na svakoj strani. **Troja** vrata bila su s kopnene strane, a jedna s morske strane. Gornji zidovi palače imaju velike **lučne** prozore, sama palača čini najveći antički kompleks **nadsvođenih** prostorija na svijetu, a podrumi označuju najočuvaniju rimsku građevinu koja **nije mijenjana / je nemijenjana**. Palača je sagrađena pet kilometara od Salone, u smjeru **jugozapada**, a nalazi se na **UNESCO-ovu** Popisu svjetske baštine.

- **16 bodova (Svaki točno napisan oblik vrijedi 1 bod.)**

10. zadatak

karta – dio imenskoga predikata / predikatno ime

svijeta – imenski atribut / imenički atribut / imenični atribut

svijeta – izravni objekt / direktni objekt / bliži objekt

karta – subjekt

- **4 boda (Svaka točno upisana sintaktička služba vrijedi 1 bod. Priznaju se i odgovori napisani kraticama.)**

11. zadatak

priložna oznaka	vrsta priložne oznake
Od (od) jutra	priložna oznaka vremena / PO vremena
niz padinu	priložna oznaka mjesta / PO mjesta
nemilosrdno	priložna oznaka načina / PO načina
osim (razbarušene) kose	priložna oznaka izuzimanja / PO izuzimanja
s Flekijem	priložna oznaka društva / PO društva
zbog vjetra	priložna oznaka uzroka / PO uzroka
kao list	priložna oznaka načina / PO načina

- **7 bodova (Svaka točno određena priložna oznaka vrijedi 1 bod.)**

12. zadatak

sročnost – Natjecatelj (natjecatelj) je rješavao, u školskoj knjižnici

upravljanje – ispit iz jezika, mjesec dana

pridruživanje – svakako će se isplatiti

- **5 bodova (Svaka točno određena sintagma vrijedi 1 bod.)**

13. zadatak

oduvijek je pekla – okolnosna/adverbijalna/adverbna/priložna (sintagma)

pitu od jabuka – odredbena/atributna (sintagma)

obuzeo bi kuću – dopunska/objektna (sintagma)

- **3 boda (Svaka točno određena sintagma vrijedi 1 bod.)**

14. zadatak

surečenica	vrsta surečenice
Bruno je sad hodao ulicom	glavna
kojom je često prolazio	atributna
kad je bio mladić	(priložna) vremenska
da bi se našao s djevojkom	(priložna) namjerna
koja mu se potajno sviđala	atributna
iako joj to nije nikad otkrio	(priložna) dopusna
jer se bojao	(priložna) uzročna
da će pobjeći	objektna

- **8 bodova (Svaka točno ispisana i točno određena surečenica vrijedi 1 bod. Priznati i ako učenik uz vrstu zavisne surečenice navede *zavisnosložena (su)rečenica*. Priznati i ako učenik uz priložne rečenice ne napiše *priložna*.)**

15. zadatak

- a) Ako to napraviš, pogriješio si. – **1 bod**

16. zadatak

- a) pripovjedački/pripovjedni/historijski (prezent)
- b) futurski (prezent)
- **2 boda (Svaki točno određeni prezent vrijedi 1 bod.)**

17. zadatak

Mogući odgovor: Roman govori o obiteljskim odnosima, stoga joj je bio zanimljiv i poučan.

- **1 bod (Iskaz kojemu je tema roman i koji je jezično točan vrijedi 1 bod.)**

18. zadatak

se zatreskao – se zaljubio

skopčao sam – shvatio sam / povezao sam

masno – pretjerano/obilno/jako

se rihta – se uređuje / se sređuje / se dotjeruje / se uljepšava

- **4 boda (Svaki točno naveden standardnojezični sinonim vrijedi 1 bod. Priznati sva moguća točna značenja. Priznati i ako je povratna zamjenica se napisana nakon glagolskoga oblika: *zaljubio se* itd.)**

19. zadatak

- a) homonimija
- b) hiperonimija/hiponimija
- c) antonimija
- d) sinonimija

- **4 boda (Svaki točno određen značenjski odnos vrijedi 1 bod.)**

20. zadatak

- a) gnjev
- b) marljivost, radinost, vrijednost
- c) povlaštenosti

- **3 boda (Svaka točno napisana bliskoznačnica vrijedi 1 bod. Priznati sva moguća točna značenja.)**

21. zadatak

- a) udoban
- b) ugledna
- c) indiferentno

- **3 boda (Svaka točno ispisana riječ vrijedi 1 bod.)**

22. zadatak

- a) blizu
- b) nedavnoj/bliskoj
- c) skoroj/bliskoj
- d) bliska/srodna

- **4 boda (Svaki točno napisan raznokorijenski antonimni par vrijedi 1 bod.)**

23. zadatak

- a) DA
- b) DA
- c) NE
- d) NE

- **4 boda (Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.)**

24. zadatak

- **Publicistički/publicistički stil – 1 bod**

25. zadatak

Mogući odgovori: objektivnost, sažetost, činjeničnost, citiranje, navođenje detalja itd.

- **2 boda (Svaki od dvaju odgovora vrijedi 1 bod. Priznaju se i drugi sadržajno i jezično točni odgovori.)**

26. zadatak

- **Kampus će biti otvoren za javnost, što nije slučaj s drugim sličnim kampusima. – 1 bod (Priznaju se i drugi sadržajno i jezično točni odgovori.)**

27. zadatak

Mogući odgovori: sažetost, jasnoća, jednostavnost, objektivnost, činjeničnost, impersonalnost, stil službenih spisa (zakona), odstupanje od jezične norme itd.

- **2 boda (Svaki od dvaju odgovora vrijedi 1 bod. Priznaju se i drugi sadržajno i jezično točni odgovori.)**

28. zadatak

- Zebri/zebru
- **1 bod (Priznaje se odgovor i u kanonskome obliku.)**